

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
ว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย
การจดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย การจดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ศาลเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ผู้รับผิดชอบราชการศาล” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการประจำศาลเยาวชนและครอบครัว หรือผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัว

“ที่ปรึกษากฎหมาย” หมายความว่า ทนายความซึ่งสอบผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดในข้อบังคับนี้ และได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

หมวด ๑

คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษา
กฎหมาย” ประกอบด้วย

- (๑) อธิบดี เป็นประธาน
 - (๒) รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคนที่อธิบดีมอบหมาย
 - (๓) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมหนึ่งคน
 - (๔) ผู้แทนสหภาพนายความหนึ่งคน
 - (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งสามคนประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก
และเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการสังคมสงเคราะห์ด้านละหนึ่งคน
ซึ่งคัดเลือกและแต่งตั้งโดยอธิบดี
 - (๖) เลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ
 - (๗) ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมิวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ข้อ ๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๕)
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๗ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิป้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้อธิบดีแต่งตั้ง
บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๕ (๕) เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง
แทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ข้อ ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่
ไปพลางก่อน

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักสูตร วิธีการอบรมและทดสอบความรู้แก่ผู้ประสงค์จะเป็นที่ปรึกษา
กฎหมาย
- (๒) พิจารณาการเพิกถอนชื่อที่ปรึกษากฎหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๑๐ ในการประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๒

การอบรมความรู้ที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๑๑ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางประกาศรับสมัครและจัดอบรมความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษากฎหมายในเวลาที่เหมาะสม

ข้อ ๑๒ ผู้สมัครเข้ารับการอบรมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๔) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่า จะนำมาซึ่งความเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมาย
- (๕) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนชื่อจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามข้อ ๒๘ (๒)

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ประสงค์จะสมัครเข้ารับการอบรมยื่นใบสมัครตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อผู้อำนวยการ

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการอบรม แล้วทำความเห็นเสนอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาลเพื่อพิจารณาประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการอบรม

ข้อ ๑๕ การจัดอบรมแก่ผู้สมัครเข้ารับการอบรมให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกอบด้วยเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิเด็ก
- (๒) วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
- (๓) จิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ และการให้คำปรึกษา
- (๔) การวิเคราะห์สาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน
- (๕) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชนและครอบครัว
- (๖) ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว
- (๗) ความรู้อื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๑๖ ผู้มีสิทธิเข้ารับการอบรมตามข้อ ๑๔ ต้องเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการอบรมทั้งหมด และผ่านการทดสอบความรู้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๗ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางจัดทำทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย และแจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลทราบ

หมวด ๓

บัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๑๘ ให้อธิบดีออกบัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ที่ปรึกษากฎหมายถูกเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามความในหมวด ๔ ส่วนที่ ๒ ให้บัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมายเป็นอันยกเลิกไป

หมวด ๔

ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย

ส่วนที่ ๑

การปฏิบัติหน้าที่และการดำรงตน

ข้อ ๒๐ ที่ปรึกษากฎหมายจักต้องรักษาไว้ซึ่งอุดมการณ์และมรรยาทแห่งวิชาชีพ หมายความอย่างเคร่งครัด โดยไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ มีความยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในกรอบของศีลธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ทั้งจักต้องวางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของบุคคลทั่วไป

ข้อ ๒๑ ที่ปรึกษากฎหมายพึงใฝ่หาความรู้ เพิ่มพูนทักษะในการทำงาน ติดตามการพัฒนาทางกฎหมายตลอดจนขนบวิชาศึกษาเพิ่มเติมทั้งในวิชาชีพของตนและความรู้รอบตัวอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๒๒ ที่ปรึกษากฎหมายพึงสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาสเข้าสู่มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๙๐ และการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก่อนมีคำพิพากษาตามมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒๓ ที่ปรึกษากฎหมายจักต้องเก็บรักษาบรรดาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีที่ตนได้รู้เห็นมาอันเนื่องจากการทำหน้าที่ไว้เป็นความลับ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล หรือเป็นกรณีที่ต้องเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๒๔ ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งจักต้องไม่เรียกรับค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากฝ่ายเด็กหรือเยาวชนในคดีที่ตนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๒๕ เมื่อเกิดการขัดแย้งกับฝ่ายเด็กหรือเยาวชนที่จะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายควรถอนตัว

การถอนตัวจากการเป็นที่ปรึกษากฎหมายตามวรรคหนึ่ง จะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าตามสมควร เพื่อให้ศาลหรือฝ่ายเด็กหรือเยาวชนมีเวลาพอที่จะแต่งตั้งหรือหาที่ปรึกษากฎหมายคนใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ ที่ปรึกษากฎหมายจักต้องมีความสุภาพเรียบร้อย สำรวมกิริยามารยาท และมีอัธยาศัย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใดๆ

ข้อ ๒๗ ที่ปรึกษากฎหมายจักต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามมิให้ประพฤติตนเป็นคนเสเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพของมีเงินมาจนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาชญา กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการอื่นใดที่ความประพฤติหรือการกระทำดังกล่าวอาจทำให้เสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ ๒

การเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการพิจารณาเพิกถอนชื่อที่ปรึกษากฎหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติการเป็นทนายความ
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย และเสียหายแก่เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อ ๒๘ (๒) ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลตรวจสอบข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเสนอไปยังคณะกรรมการ และเพื่อประโยชน์แก่การทำความคิดเห็นดังกล่าว ผู้รับผิดชอบราชการศาลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทำหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

หากคณะกรรมการจะรับฟังข้อเท็จจริงใดที่เป็นผลร้ายแก่ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องให้โอกาสที่ปรึกษาเกาหมายนั้นชี้แจงก่อน เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าข้อเท็จจริงรับฟังได้ ให้คณะกรรมการเพิกถอนชื่อที่ปรึกษากฎหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามข้อ ๒๘

หากคณะกรรมการเห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาเกาหมายนั้นเป็นกรณีไม่ร้ายแรง คณะกรรมการอาจตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนชื่อที่ปรึกษาเกาหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษาเกาหมาย ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเพิกถอนชื่อนั้นออกจากทะเบียนที่ปรึกษาเกาหมายตามข้อ ๑๗ และแจ้งคำสั่งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลทราบ

หมวด ๕ ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง

ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดแจ้ง

ข้อ ๓๑ ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งประสงค์จะขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งในศาลเยาวชนและครอบครัวใด ให้ยื่นคำขอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาลเยาวชนและครอบครัวนั้นตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๓๒ ผู้ขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความพร้อมที่จะอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง

(๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรตามข้อ ๒๙ วรรคสาม เกินกว่าหนึ่งครั้ง ภายในรอบบัญชีรับจัดแจ้งตามข้อ ๓๕

ข้อ ๓๓ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวใดได้รับคำขอจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งตามข้อ ๓๑ ให้ผู้อำนวยการศาลเยาวชนและครอบครัวนั้นตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และเอกสารหลักฐานของผู้ขอและเสนอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาล หากผู้รับผิดชอบราชการศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม ให้จัดแจ้งชื่อที่ปรึกษากฎหมายนั้นในบัญชีรับจัดแจ้งและแจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางทราบเพื่อบันทึกไว้ในทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ ๓๔ ให้ผู้ได้รับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้เฉพาะในศาลเยาวชนและครอบครัวที่รับจัดแจ้งเท่านั้น ผู้ขอรับจัดแจ้งอาจยื่นคำขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งต่อศาลเยาวชนและครอบครัวศาลใดศาลหนึ่ง หรือหลายศาลก็ได้ แต่ทั้งนี้ศาลจะรับจัดแจ้งไม่เกินสามศาล

ส่วนที่ ๒ การลบชื่อออกจากบัญชีรับจัดแจ้ง

ข้อ ๓๕ ให้บัญชีรับจัดแจ้งที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งสิ้นผลลงเมื่อครบห้าปี นับแต่วันจัดทำ

ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรับจัดแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายต่อไปจนกว่ามีการจัดทำบัญชีรับจัดแจ้งที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งขึ้นใหม่

ที่ปรึกษาฎีกาหมายที่ประสงค์จะขอรับจดทะเบียนที่ปรึกษาฎีกาหมายที่ศาลแต่งตั้งต่อไปให้ ยื่นคำขอรับจดทะเบียนตามข้อ ๓๑

กรณีที่บัญชีรับจดทะเบียนที่ปรึกษาฎีกาหมายสิ้นผลตามวรรคหนึ่ง ให้ที่ปรึกษาฎีกาหมาย ที่ศาลแต่งตั้งนั้นปฏิบัติหน้าที่ในคดีต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ผู้รับผิดชอบราชการศาลจะมีคำสั่ง เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๖ ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลลบชื่อที่ปรึกษาฎีกาหมายที่ศาลแต่งตั้งออกจากบัญชี รับจดทะเบียน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓๒

(๒) ถูกเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษาฎีกาหมายตามข้อ ๒๔

(๓) ศาลสั่งเพิกถอนที่ปรึกษาฎีกาหมายตามมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และผู้รับผิดชอบ ราชการศาลเห็นสมควรให้ลบชื่อออกจากบัญชีรับจดทะเบียน

เมื่อลบชื่อออกจากบัญชีรับจดทะเบียน ให้แจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางทราบ เพื่อ บันทึกไว้ในทะเบียนที่ปรึกษาฎีกาหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

(ลงชื่อ)

ไพโรจน์ วายุภาพ

(นายไพโรจน์ วายุภาพ)

ประธานศาลฎีกา